

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Szalonnásem ve věci

žalobce: **A. S. T.**, nar. X,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková 1, 332 65 Tis
u Blatna
*zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem,
se sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno,*

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2024, č. j. OAM-1368/BA-BA07-BA03-PS2-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2024, č. j. OAM-1368/BA-BA07-BA03-PS2-2024, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8 228 Kč, a to k rukám jeho zástupce, Mgr. Marka Sedláka, advokáta.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobce brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2024, č. j. OAM-1368/BA-BA07-BA03-PS2-2024 (dále též jen: „*napadené rozhodnutí*“). Jím žalovaný rozhodl o žalobcově žádosti o propuštění ze zařízení pro zajištění cizinců tak, že podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále též jen: „*ZoA*“) je žalobce nadále v zařízení

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

pro zajištění cizinců zajištěn a že podle § 46a odst. 5 ZoA je doba trvání zajištění stanovena do 24. 2. 2024.

2. Ve své žalobě tvrdí žalobce, že napadené rozhodnutí je jednak nepřezkoumatelné, protože odkazuje na původní rozhodnutí o jeho zajištění, aniž by z něj citovalo, jednak že je založeno na nesprávném posouzení možnosti využití v jeho případě zvláštního opatření ve smyslu § 47 ZoA.

Obsah žaloby

3. Žalobce považuje odůvodnění napadeného rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že neshledal žádné nové skutečnosti, které by jej vedly ke změně původního rozhodnutí o zajištění. Žalobce pouze vyjádřil nesouhlas s jeho zajištěním, žalovaný proto odkázal na rozhodnutí o zajištění. Podle žalobce měl žalovaný uvést proč závěry obsažené v jiném rozhodnutí považuje za aktuální.
4. Nepřezkoumatelné je podle žalobce i odůvodnění týkající se aplikace zvláštních opatření podle § 47 ZoA. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dovodil, že se v situaci žalobci ničeho nezměnilo. Žalobce sice uvedl, že má zajištěné ubytování na adrese Pardubická 4, 533 52 Srch, nejedná se ale o objekt určený k bydlení, ale o restauraci. Tento objekt ani podle katastru nemovitostí nevlastní pan V. L. H., který vystavil žalobci potvrzení o ubytování, a který tak nemá právo nemovitost poskytovat dále k bydlení a k hlášení pobytu. Podle žalobce nemůže žalovaný odkázat na jiné rozhodnutí, aniž by z takového rozhodnutí citoval nebo označil pasáže, které považuje za významné pro své rozhodnutí. Žalovaný měl také uvést, proč tyto závěry považuje za aktuální.
5. K nemovitosti, kde má žalobce zajištěno ubytování, žalobce uvedl, že není relevantní, v jaké kategorii je v katastru nemovitostí vedena stavba, kde bude bydlet. Žalobce zde pobýval již před svým zajištěním, a proto ví, že se v objektu nachází obytné místnosti s příslušným zázemím. Pokud měl žalovaný pochybnosti o tom, zda se jedná o objekt určený k bydlení nebo zda jen pan V. L. H. oprávněn obytnými prostorami disponovat, měl na to žalobce upozornit a vyzvat jej k odstranění vad, případně k součinnosti.

Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že skutkový stav, který byl důvodem zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců, nadále trvá. Žalobce žádnou změnu stavu ani nenamítal, stejně se nic nezměnilo ve vztahu k možnosti uložení zvláštního opatření. Žalovanému není zřejmé, proč by nemohl ve věci rozhodnutí o nepropuštění ze zajištění odkazovat na původní rozhodnutí o zajištění. Je to právě rozhodnutí o zajištění, resp. skutkový stav z doby jeho vydání, který bylo nutně v současném rozhodnutí přezkoumat. Náзор žalobce, že žalovaný měl z tohoto rozhodnutí citovat, nemá oporu v zákoně. Závěrem žalovaný uvedl, že napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem a odkázal na něj.

Posouzení věci

7. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 46a odst. 8 ZoA. Žalobce konání jednání nenavrhoval a ani soud nevyhodnotil konání jednání jako nezbytné.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

8. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
9. Žaloba je důvodná.
10. Ze správního spisu soud zjistil následující pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti.
11. Dne 3. 10. 2024 byl žalobce kontrolován v Pardubicích policejní hlídkou, přičemž se prokázal vietnamským cestovním pasem, v němž nebylo vyznačeno žádné platné vízum. Policie pak dalšími lustracemi zjistila, že žalobce skutečně na území ČR nedisponuje žádným pobytovým oprávněním. Na základě tohoto zjištění se hlídka domnívala, že žalobce neoprávněně vstoupil na území ČR a neoprávněně zde pobývá. Proto jej podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR zajistila a eskortovala na své pracoviště, kde jej ztotožnila a provedla další potřebné úkony. Bylo zjištěno, že žalobce disponoval dlouhodobým vízem Polské republiky s platností od 13. 1. 2020 do 14. 12. 2020. Na území EU vstoupil žalobce právě na toto vízum, a to letecky (na letišti ve Varšavě) dne 13. 1. 2020. Od té doby území EU neopustil. Policie také zjistila, že byt žalobce dne 21. 10. 2020 podal žádost o povolení k dlouhodobému pobytu, řízení o této žádosti bylo dne 13. 8. 2021 zastaveno.
12. Z tohoto důvodu zahájila policie se žalobcem dne 4. 10. 2024 řízení o udělení správního vyhoštění z území členských států EU pro skutkovou podstatu dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále též jen: „ZPC“), tedy proto, že se na území EU a dalších smluvních států zdržuje bez víza či jiného oprávnění k pobytu. V jeho rámci policie žalobce dne 4. 10. 2024 vyslechla. Žalobce policii mj. sdělil, že se narodil a vyrůstal ve Vietnamu, kde má dosud celé rodinné zázemí v podobě rodičů, manželky a dětí. Do ČR přijel z Polska prvně v červnu 2022, již tehdy si byl vědom, že nedisponuje pobytovým oprávněním. Měl však zájem pokračovat ve své výdělečné činnosti, kterou označil za jediný důvod svého pobytu v EU. Od té doby opakovaně cestoval mezi Polskem a ČR, a to vždy podle toho, kde pro něj zrovna byla práce. Byl si také dobře vědom toho, že nemá ani povolení k zaměstnání. Pracoval různě po stavbách, práci mu dohazovali kamarádi. Neuzaříval žádné pracovní smlouvy či dohody, vyplácen byl úkolově a v hotovosti. Vlastní bytové či sociální zázemí v ČR nemá, bydlí u kamaráda v Srchu, nemá s ním žádný smluvní vztah, za ubytování nic neplatí, kamarád jej tam nechává zdarma. Dále žalobce sdělil, že po dobu řízení o správním vyhoštění má v úmyslu ještě tak dva týdny pobýt v ČR, pak by chtěl odjet zpět do Polska. Ani v ČR se nemíní zdržovat na konkrétním místě, je to u něj různé, záleží podle práce. Může být jak v Polsku, tak v ČR. Určitě by ale dal vědět, pokud by se stěhoval. Případnou poštu by si nechal zasílat na adresu kamaráda v Srchu.
13. Rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie Pardubického kraje ze dne 4. 10. 2024, č. j. KRPE-90195-27ČJ-2024-170022-SV, byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) ZPC zajištěn za účelem správního vyhoštění a doba jeho zajištění byla podle § 124 odst. 3 ZPC v návaznosti na § 125 ZPC stanovena na dobu 40 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, k němuž došlo dne 3. 10. 2024 v 15.15 hodin. Na základě tohoto rozhodnutí byl žalobce umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. V něm podal žalobce dne 8. 10. 2024 žádost o udělení mezinárodní ochrany.
14. O zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců rozhodl podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA žalovaný svým rozhodnutím ze dne 11. 10. 2024, č. j. OAM-1368/BA-BA07-BA06-PS-2024. Současně podle § 46a odst. 5 stanovil dobu zajištění do 24. 2. 2025. V tomto svém

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

rozhodnutí žalovaný především akcentoval, že žalobce o udělení mezinárodní ochrany požádal až po zadržení policií a poté, co byl umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Z jeho výpovědi přitom nevyplynulo nic, co by mu eventuálně bránilo ve dřívějším podání takové žádosti, třeba již v Polsku, na jehož území pobýval již od roku 2020. Žalovaný přihlédl i k tomu, že žalobce si byl dobře vědom toho, že na území ČR nedisponuje žádným pobytovým oprávněním ani povolením k zaměstnání, přesto opakovaně ČR navštěvoval a pracoval zde. Pokračovat v tomto svém jednání měl v úmyslu i po dobu vedení řízení o správním vyhoštění, když sám sdělil, že nadále hodlá hledat práci a cestovat mezi Polskem a ČR. Zejména na základě těchto skutečností dospěl žalovaný k závěru, že žalobce se podanou žádostí pouze snaží oddálit, zmařit nebo znemožnit realizaci správního vyhoštění, protože hrozba nuceného návratu do vlasti se po jeho zajištění stala reálnou. Nemožnost uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 ZoA žalobci opřel žalovaný jednak o to, že žalobce nemá na území ČR žádné rodinné vazby, není v ČR nikde hlášen k pobytu, bydlí u kamaráda, ale nejde o stálou adresu, protože se neustále pohybuje podle toho, kde je pro něj práce, navíc cestuje mezi Polskem a ČR. S ohledem na absenci pobytového oprávnění ani nemá možnost si legálně obstarat finanční prostředky pro zajištění svých potřeb. Možnost umístění do pobytového střediska žalovaný odmítl s ohledem na tamější volný režim, který by žalobci nemohl zabránit v odchodu. Žalobce již svým předchozím jednáním prokázal nulový respekt k dodržování právních předpisů ČR, pročež nelze očekávat, že by nyní žalobce dobrovolně setrval v pobytovém středisku a zůstal kontaktním pro správní orgány.

15. Dne 5. 11. 2024 doručil žalobce (resp. jeho zástupce) žalovanému žádost o propuštění ze zajištění. Tu odůvodnil s odkazem na současně předložený doklad o zajištění ubytování na adrese Srch, Pardubická 4, což je adresa, na které se zdržoval již přes svým zajištěním cizineckou policií. Na této adrese se má žalobce v úmyslu zdržovat u svého kamaráda. V případě propuštění se podrobí i dalším povinnostem a omezením, které mu správní orgán uloží, bude docházet na pracoviště správního orgánu za účelem zajištění součinnosti. S ohledem na to je žalobce přesvědčen, že zajištění jeho osoby je nepřiměřené, představuje totiž nepřiměřený zásah do jeho práva na osobní svobodu.
16. V napadeném rozhodnutí konstatoval žalovaný, že žalobcem uváděné důvody nelze jakkoli podřadit důvodům, které by umožňovaly jeho propuštění ze zařízení pro zajištění cizinců a vedení dalšího řízení ve věci mezinárodní ochrany za umožnění mu volného pobytu na území ČR. Pokud jde o obecné námitky žalobce proti samotnému zajištění, odkázal žalovaný na své rozhodnutí ze dne 11. 10. 2024 s tím, že žalobce měl možnost proti němu brojit žalobou u správního soudu, což ale neučinil. Ve své žádosti však žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti, které by žalovaného vedly ke změně jeho závěrů, o něž se rozhodnutí o jeho zajištění opírá. Pokud pak jde o návrh na aplikaci zvláštního opatření dle § 47 ZoA, upozornil žalovaný, že ani v tomto směru se v žalobcově situaci nezměnilo od doby vydání rozhodnutí o zajištění nic, co by mohlo žalovaného vést ke změně jeho závěrů. Podle zjištění žalovaného je budova na adrese Pardubická 4, Srch nikoli objektem k bydlení, ale stavbou občanské vybavenosti, konkrétně restaurací, ve které nemůže být žádná osoba přihlášena k pobytu, a tvrdit, že se zde reálně zdržuje. Tento objekt pak dle žalovaného ani nepatří panu V. L. H., který žalobci vystavil jím předložený doklad o zajištění ubytování, byť jako osoba odlišná od vlastníka není oprávněn příslušnou nemovitost dále poskytovat k bydlení a hlášení pobytu. Z ničeho také neplyne, že by žalobce byl zranitelnou osobou, jejíž zajištění je bez dalšího vyloučeno podle § 46a odst. 3 ZoA. Podle žalovaného tedy nadále trvají důvody žalobcova zajištění a nenastala žádná

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

skutečnost, která by podle § 46a odst. 13 ZoA znamenala, že by jeho zajištění muselo být ukončeno.

17. Nejprve se soud zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí.
18. Nepřezkoumatelnost je závažnou vadou správního rozhodnutí, která, jak už vyplývá z jejího označení, brání tomu, aby takové rozhodnutí mohlo být po věcné stránce přezkoumáno soudem. Tato vada se vyskytuje ve dvou obecných formách, jež vyplývají z § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a sice nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost a nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost napadeného rozhodnutí bude dána např. tehdy, nebude-li z něj vůbec možno zjistit, jak správní orgán rozhodl, ať už pro úplnou absenci výroku nebo jeho vnitřní rozpornost (k tomu např. rozsudek NSS ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 127/2002-28), případně zásadní nesrozumitelností odůvodnění (k tomu rozsudek NSS ze dne 24. 9. 2003, č. j. 7 A 547/2002-24). I přes určité vady, jimiž je rozhodnutí zatíženo, se však o nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost jednat nebude tehdy, je-li nedostatky možno odstranit výkladem rozhodnutí jako celku, a to v kontextu proběhlého řízení, obsahu správního spisu a podání účastníků (k tomu rozsudek NSS ze dne 23. 8. 2006, č. j. 1 Afs 38/2006-72). Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je způsobena především nedostatkem skutkových důvodů rozhodnutí, např. pokud se správní orgán nezabýval všemi relevantními okolnostmi věci (k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75), není-li zřejmé, z jakých skutkových závěrů žalovaný vycházel, z jakých podkladů učinil své skutkové závěry a jakými úvahami se řídil při jejich hodnocení (k tomu rozsudek NSS ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak vzniká zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (i implicitně) reagovat. Přehlédnout nicméně nelze fakt, že správní orgány a soudy nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (k tomu rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38).
19. Nepřezkoumatelnost však není projevem nenaplněné subjektivní představy účastníka řízení o tom, jak podrobně by mu mělo být napadené rozhodnutí odůvodněno, ale objektivní překážkou, která soudu znemožňuje napadené rozhodnutí přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, či ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35).
20. Žalobce namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí ve dvou směrech. Oba přitom vycházejí z názoru, že žalovaný není oprávněn v odůvodnění svého rozhodnutí bez příslušné citace odkázat na obsah svého (dřívějšího) rozhodnutí o zajištění žalobce. V prvním případě žalobce poukazuje na tu část odůvodnění napadeného rozhodnutí, v níž žalovaný uvádí, že pokud jde o obecné námitky žalobce vůči jeho zajištění, neuvedl žádné nové skutečnosti, které by žalovaného vedly ke změně jeho původního rozhodnutí. Ve druhém případě žalobce poukazuje na to, že žalovaný ve vztahu k jím doloženému dokladu o zajištění ubytování (jímž se žalobce zjevně snažil prokazovat, že v jeho případě je možné využít zvláštní opatření podle § 47 ZoA), rovněž uvedl, že ani v tomto směru žalobce neuvedl nic, co by vedlo správní orgán ke změně jeho závěru z rozhodnutí o žalobcově zajištění (v němž se ve zkratce uvádí, že zvláštní opatření v daném případě využít nelze), nicméně se dále věcně předloženým dokladem o zajištění ubytování zabýval.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Oba případy tvrzené nepřezkoumatelnosti jsou částečně jiné, a proto je třeba o nich také tak pojednat.

21. Obecně vzato podle názoru soudu nic správnímu orgánu nebrání, aby ve svých rozhodnutích odkazovaly na jiná svá rozhodnutí, případně z nich čerpaly určitá skutková zjištění (tj. použily je jako podklady pro vydání rozhodnutí ve smyslu § 50 správního řádu). Ostatně, informace, které správní orgán nabyl v rámci své činnosti, mohou mít charakter skutečností známých mu z úřední činnosti. V této souvislosti lze poukázat na judikaturu NSS, který v rozsudku ze dne 25. 7. 2018, č. j. 9 As 200/2018-19 uvedl, že: *„pokud správní orgán čerpá určitá fakta ze správních rozhodnutí nebo správních spisů, může jít dle jejich povahy o skutečnosti úředně známé. V takovém případě musí označit správní rozhodnutí či správní spis, ze kterého jsou tato fakta čerpána. Účastníku správního řízení musí být totiž umožněno seznat nejen to, že správní orgán v jeho věci použil určité poznatky získané z úřední činnosti, ale i odkud přesně se o těchto poznatcích dozvěděl. I poznatek správního orgánu o tzv. úředně známé skutečnosti totiž nemusí být správný. Tím, že správní orgán účastníka řízení s těmito poznatky a jejich pramenem seznámí, umožní mu, aby se k nim vyjádřil či případně předložil důkaz je vyvracející. Z hlediska možnosti kvalifikované obrany účastníka řízení proti těmto poznatkům nicméně postačuje, aby správní orgán dostatečně identifikoval správní řízení, z něhož (z nichž) informace relevantní pro projednávanou věc získal“*. Jestliže tedy správní orgán vychází při své rozhodovací činnosti z informací z jiných správních rozhodnutí, musí tato rozhodnutí označit, čímž umožní účastníku řízení na své závěry reagovat a v návaznosti na to předstřítní odpovídající procesní obranu (srov. také rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2024, č. j. 3 As 68/2023-33).
22. Prvou z jím uplatněných námitek nepřezkoumatelnosti míří žalobce na tuto pasáž napadeného rozhodnutí (důraz připojil soud): *„Pokud jde o obecné námitky žadatele vůči samotnému jeho zajištění, tedy důvodům uvedeným v rozhodnutí správního orgánu č. j. OAM-1368/BA-BA07-BA06-PS-2024 ze dne 11. 10. 2024, správní orgán konstatuje, že žadatel měl možnost podat v případě jeho nesouhlasu s rozhodnutím proti tomuto žalobu k příslušnému soudu za účelem přezkumu jeho právní i věcné správnosti, což jmenovaný neučinil. Žadatel neuvedl v této souvislosti žádné nové skutečnosti, které by správní orgán vedly ke změně jeho původního rozhodnutí, kdy pouze vyjádřil nesouhlas s jeho zajištěním, a proto správní orgán na toto své původní rozhodnutí plně odkazuje.“*
23. V této pasáži odůvodnění napadeného rozhodnutí nelze podle názoru soudu vadu nepřezkoumatelnosti hledat. Jde totiž o prostou reakci žalovaného na obsah žádosti žalobce o propuštění ze zajištění.
24. V ní totiž soud nenalezl vůbec žádnou argumentaci vztahující se k hmotněprávním předpokladům pro vydání rozhodnutí o zajištění kromě poukazu na současně předkládaný doklad o zajištění ubytování (a příslib, že se případně podrobí i dalším povinnostem a omezením, které mu žalovaný stanoví). Jde-li přitom o argumentaci týkající se dokladu o zajištění ubytování, tu žalovaný určitým způsobem vypořádal (k tomu však viz níže). Kromě argumentace založené na dokladu o zajištění ubytování však žalobce ve své žádosti o propuštění ze zajištění netvrdil ani neprokazoval nic, co by zpochybňovalo důvody jeho zajištění. Pokud za takové situace žalovaný odkáže na své předchozí rozhodnutí o žalobcově zajištění s tím, že žalobce ve své žádosti neuvedl žádné argumenty, které by mohly vést k přehodnocení závěru o žalobcově zajištění, pak tím nijak nepochybil.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

25. Samo rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2024, č. j. OAM-1368/BA-BA07-BA06-PS-2024, kterým byl žalobce zajištěn dle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA zajištěn, je totiž nepochybně žalobci i jeho zástupci (který žalobce zastupoval na základě plné moci ze dne 9. 10. 2024, jíž předložil žalovanému dne 10. 10. 2024) známo. Ostatně, v žádosti o propuštění ze zajištění na něj žalobcův zástupce výslovně odkazuje. Pokud tedy žalovaný v nyní žalobou napadeném rozhodnutí poukázal na své předchozí rozhodnutí, které řádně identifikoval jak datem jeho vydání, tak jeho číslem jednacím, a toto rozhodnutí musí být žalobci a jeho zástupci jednoznačně známo, pak soud nemůže žalobci přisvědčit v tom, že by kvůli takovému odkazu bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Žalobce si tedy nepochybně byl vědom důvodů, o něž se rozhodnutí o jeho zajištění opírá. Ve své žádosti o propuštění ze zajištění se proti nim mohl vymezit. Kromě poukazu na to, že má zajištěné ubytování, to však ani v této žádosti o propuštění neučinil. Není proto jasné, z jakého důvodu vlastně žalobce požaduje, aby žalovaný ve svém rozhodnutí o žádosti o propuštění ze zajištění, kterou žalobce sám vymezil předmět správního řízení a prostřednictvím jejího zdůvodnění i otázky, jimiž se žalovaný musí ve svém rozhodnutí zabývat, bezúčelně opisoval rozhodující důvody, které vedly k jeho zajištění, když jejich existenci žalobce v žádosti o propuštění nijak nezpochybňuje.
26. Z ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu se podává, že správní orgán je v odůvodnění svého rozhodnutí povinen mj. uvést, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků. Zákon však správním orgánům neukládá, aby bezúčelně do odůvodnění svých rozhodnutí opisovaly skutečnosti obsažené v předchozích rozhodnutích, jež musejí být účastníkům řízení známy a které samy ani nečiní spornými.
27. Postup, který v posuzované věci zvolil žalovaný, tj. že odkázal na své předchozí rozhodnutí o zajištění žalobce, přitom není na překážku ani jeho přezkoumatelnosti soudem. S ohledem na to, že příslušné rozhodnutí o žalobcově zajištění bylo jednoznačně identifikováno datem svého vydání a číslem jednacím, mohl se žalobce daným závěrům (na které žalovaný poukázal) vymezit i v podané správní žalobě. Rozhodnutí o zajištění žalobce je přitom součástí správního spisu, takže i soud by mohl k učiněné žalobní námitce dané závěry přezkoumat.
28. Proto soud uzavřel, že tato první námitka nepřezkoumatelností není důvodná.
29. Napadené rozhodnutí však přesto nepřezkoumatelné je, nicméně z jiných důvodů, než se domnívá žalobce.
30. Druhá dílčí námitka nepřezkoumatelnosti míří na způsob, kterým žalovaný vypořádal žalobcovu argumentaci obsaženou v jeho žádosti o propuštění ze zajištění. V ní žalobce poukázal na to, že má zajištěné ubytování, o čemž předložil doklad. Žalovaný na to v napadeném rozhodnutí reagoval tak, že ani v tomto směru žalobce neprokázal nic, co by změnilo závěry žalovaného ohledně možnosti využití zvláštních opatření dle § 47 ZoA, k nimž dospěl v rozhodnutí o žalobcově zajištění. Kromě toho poukázal žalovaný na to, že doklad o zajištění ubytování je podepsán osobou, která k tomu není ve vztahu k dané nemovitosti oprávněna, navíc se jedná o restaurační zařízení, v němž nikdo nemůže být přihlášen k pobytu. Právě tyto závěry žalovaného stíženy nepřezkoumatelností skutečně jsou.
31. Soud předesílá, že možnost využití zvláštního opatření dle § 47 ZoA je negativní podmínkou pro zajištění cizince. Z § 46a odst. 1 ZoA totiž plyne, že k zajištění cizince v zařízení pro zajištění cizinců lze přistoupit toliko tehdy, pokud nelze účinně uplatnit

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zvláštní opatření. Jinak řečeno, pakliže v konkrétním případě účinně uplatnit zvláštní opatření lze, není možné cizince zajistit.

32. Žalobce v tomto případě ve své žádosti o propuštění ze zajištění tvrdil a prokazoval, že má již zajištěné ubytování s tím, že je připraven podrobit se i případným dalším omezením a povinnostem, které mu budou žalovaným stanoveny. Tím žalobce nepochybně reagoval na jeden z klíčových závěrů žalovaného, o které se opírá rozhodnutí o jeho zajištění. V něm totiž žalovaný dovedl, že žalobce nemá žádné konkrétně určitelné stabilní místo, na kterém by byl k dispozici správnímu orgánu pro potřeby správního řízení.
33. Žalovaný mohl k této argumentaci v napadeném rozhodnutí přistoupit dvojím způsobem (případně jejich kombinací). Jednak mohl poukázat na to, že žalobce dlouhodobě vědomě porušoval právní řád ČR, když se na jejím území po poměrně dlouhou dobu zdržoval bez pobytového oprávnění a rovněž zde vědomě nelegálně pracoval. Kromě toho i při svém výslechu na policii dne 4. 10. 2024, kde byl se svou pobytovou situací konfrontován, zcela otevřeně sdělil, že přesto, že s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění, má v úmyslu asi za dva týdny odcestovat do Polska za prací, přičemž ani v době, kdy bude v ČR, zřejmě nebude dostupný na adrese u svého kamaráda (pozn. jde o stejnou adresu, na které dokládal zajištění ubytování v žádosti o propuštění ze zajištění), protože si bude i v rámci ČR hledat práci. Jinými slovy řečeno, žalobce ani v této, procesně pro něj již poměrně hraniční situaci neprojevil sebemenší snahu o sebereflexi, ale naprosto otevřeně se přiznal, že hodlá v porušování právního řádu ČR pokračovat a pro správní orgány se ani nechystá být dostupný (hovořil toliko o tom, aby mu na danou adresu byla doručována pošta). V takové situaci mohl žalovaný jednoduše poukázat na obecně velmi nízkou důvěryhodnost žalobce, přičemž jen ze skutečnosti, že má písemný doklad o zajištění ubytování, nelze za dané situace dovodit, že se na této adrese hodlá žalobce skutečně zdržovat tak, aby byl pro správní orgány k dispozici. Tím by byly splněny předpoklady zajištění, protože zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA slouží nejen k zajištění řádného průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, ale také k zajištění a realizaci správního řízení o vyhoštění (v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, k důvodům zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA NSS uvedl: „Účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (tzn. v situaci, kdy existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze účelově) není pouze zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně, ale především zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu pro případ, že by se tato rozhodnutí stala vykonatelná v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně.).
34. Mínil-li však žalovaný využít tuto argumentační linii, která se v daném případě očividně nabízela, musel by tak ovšem učinit výslovně, tedy přímo vyjádřit tyto úvahy v napadeném rozhodnutí. V tomto směru nemohl postačit poukaz na závěry, k nimž žalovaný dospěl v rozhodnutí o zajištění žalobce, protože žádosti o propuštění ze zajištění s konkrétním tvrzením a důkazem reagujícím na závěry obsažené v rozhodnutí o zajištění vstoupil žalobce s těmito závěry do pomyslného dialogu. Bylo by tedy povinností žalovaného, aby vysvětlil, proč ani tato tvrzení a k nim připojený doklad nemohou jeho závěry změnit. Jinak by v podstatě žalovaný nechával na žalobci a posléze na soudu, aby za něj vlastně domýšleli důvody, pro které nemínil uznat žalobcova tvrzení a doklad o zajištění ubytování za dostatečné pro změnu jeho názoru. To je ovšem nepřipustné; takto formulované rozhodnutí by nepochybně nepřezkoumatelné bylo, protože by v rozporu s

§ 68 odst. 3 správního řádu neobsahovalo úvahy, kterými se správní orgán řídil a způsob, kterým se vypořádal s tvrzeními žalobce.

35. Žalovaný se však vydal druhou možnou cestou, tedy zpochybňováním samotného zajištěného ubytování. I touto cestou nepochybně bylo obecně vzato možno odůvodnit závěr o nepropuštění žalobce ze zajištění. Žalovaný však toto zdůvodnění pojal způsobem, který v soudním přezkumu obstát nemůže. Vytkl totiž žalobci dvě věci: především to, že objekt, ve kterém má žalobce mít zajištěné ubytování, je dle náhledu na www.mapy.cz restauračním zařízením, které dle lustrace katastru nemovitostí není určeno k bydlení, takže tam nikdo nemůže mít hlášený pobyt. Druhá výtká žalovaného pak směřovala vůči osobě, která žalobci ono potvrzení vystavila. Dle žalovaného se totiž nejedná o vlastníka objektu, takže jde o osobu, která takové potvrzení nebyla oprávněna vystavit.
36. Jde-li o prve zmíněné výtky, podstatnou vadou v postupu žalovaného je už jen ta skutečnost, že výsledky jím údajně provedené lustrace serveru mapy.cz a katastru nemovitostí nejsou vůbec zachyceny ve správním spise. Soud tedy ve správním spise nenachází podklad, aby mohl citované závěry žalovaného jakkoli ověřit. Už proto se jedná o závěr, který nemá oporu ve spisovém materiálu [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Všechny podklady, o které se opírají skutkové závěry správního orgánu, totiž musejí být součástí správního spisu. To se týká i odkazu na mapové aplikace (případný pouhý odkaz na mapové aplikace na internetu není dostatečný, neboť je nelze považovat za obecně známé skutečnosti, viz rozsudek NSS ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011-58; pokud správní orgán vychází z podkladů získaných na internetu, je třeba zachytit stav internetových stránek, z nichž hodlá ve svém rozhodnutí vycházet, k tomu viz např. rozsudek NSS ze dne 17. 7. 2018, č. j. 5 As 345/2017-25). To se v posuzované věci zjevně nestalo.
37. Pouze nad rámec tohoto konstatování, které plně odůvodňuje zrušení napadeného rozhodnutí pro jeho nepřezkoumatelnost, již soud jen dodává, že *prima facie* neobstojí ani konstatování žalovaného, podle něhož žalobci potvrzení o zajištění ubytování vydala osoba k tomu neoprávněná. Soud si sám z katastru nemovitostí ověřil, že pan V. L. H., který žalobci toto potvrzení dne 21. 10. 2024 vydal, je spoluvlastníkem (se svou manželkou T. L. A.) objektu nacházejícím se na adrese X, a to s velkou pravděpodobností již od listopadu 2023. Pokud by žalovaný postupoval řádně a podklady, z nichž vyvozuje své závěry, zakládal do správního spisu, nemohlo by se mu takové zjevné pochybení přihodit. Toto konstatování však není v posuzované věci nijak rozhodující. Soud ve věci dokazování neprováděl, protože se jedná jen o podotknutí nad rámec klíčových závěrů shrnutých v předchozím odstavci.

Závěr a náklady řízení

38. Shora uvedené lze tedy shrnout tak, že napadené rozhodnutí je skutečně stíženo nepřezkoumatelností ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Závěry, o něž žalovaný napadené rozhodnutí po skutkové stránce opřel, nemají oporu ve spisovém materiálu. Takové rozhodnutí proto soudu nezbylo než zrušit, což učinil výrokem I. tohoto rozsudku.
39. Soud se dále zabýval tím, zda je třeba věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.) nebo toliko zrušit. Judikatura správních soudů se v otázce, zda v případě nezákonnosti rozhodnutí o zajištění soud toto rozhodnutí pouze zruší, nebo zruší a vrátí

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

k dalšímu řízení, liší. První linie judikatury vychází ze skutečnosti, že soudní řád správní neumožňuje soudu rozhodnutí správního orgánu pouze zrušit a nevrátit (srov. § 78 odst. 4 s. ř. s.; viz např. rozsudky NSS ze dne 5. 2. 2014, č. j. 1 Azs 21/2013-50, ze dne 27. 2. 2014, č. j. 6 Azs 19/2013-47, či výše citované rozsudky č. j. 4 Azs 228/2014-34, č. j. 10 Azs 41/2020-43, a č. j. 5 Azs 107/2017-28). S opačným postupem, kdy bylo rozhodnutí o zajištění pouze zrušeno a věc nebyla žalovanému vrácena, se lze setkat např. v rozsudcích ze dne 8. 2. 2021, č. j. 5 Azs 419/2019-49, ze dne 29. 5. 2019, č. j. 2 Azs 93/2018-68, nebo ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 417/2019-60. Soud posuzoval nikoli rozhodnutí vydané z moci úřední, ale jednalo se o rozhodnutí o žádosti žalobce – jakkoli bylo úzce navázáno na vlastní rozhodnutí o zajištění. Pokud by soud napadené rozhodnutí o žádosti toliko zrušil, nebylo by následně rozhodnuto o žádosti žalobce o propuštění. S ohledem na stále existující žádost proto musí žalovaný po vrácení věci soudem řízení o žádosti řádně ukončit.

40. V této souvislosti je však evidentní, že žalovaný již nemůže stihnout lhůtu pro rozhodnutí o podané žádosti, která na základě § 46a odst. 4 ZoA činí 5 pracovních dní (k tomu srov. závěry Krajského soudu v Ostravě obsažené v jeho rozsudku ze dne 14. 3. 2023, č. j. 62 Az 5/2023-21, č. 4486/2023 Sb. NSS, či přímo rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2024, č. j. 1 Azs 29/2024-21). Za takové situace nepřichází věcné pokračování v řízení o žádosti vůbec v úvahu. Žalovaný nedostane procesní příležitost vady svého rozhodnutí odstranit. Takový postup by totiž odporoval právu žalobce na co nejkratší dobu zajištění, resp. z něj vyplývající právo na rozhodnutí o podané žádosti o propuštění včas ve smyslu § 46a odst. 4 ZoA.
41. Žalovanému tedy nezbude než postupovat dle § 46a odst. 13 písm. c) ZoA (k tomu srov. závěry Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 2. 2024, č. j. 20 Az 3/2024-16), pročež je namíste cizince vyhlášením zrušujícího rozsudku propustit ze zajištění. Žalovaný byl o vyhlášení tohoto rozsudku informován soudem (kromě jeho vyvěšení na úřední desku soudu) jak e-mailem, tak telefonicky.
42. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: *„Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.“* Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalobce, neboť bylo žalobou napadené rozhodnutí zrušeno.
43. Přiznaná náhrada nákladů řízení je představována odměnou za právní zastoupení žalobce za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč: příprava a převzetí právního zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), a sepis a podání žaloby dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, celkem 6 200 Kč. Dále dvakrát náhradou hotových výdajů po 300 Kč, celkem 600. Jelikož je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, byla odměna zástupce za poskytnuté úkony právní služby a náhrada hotových výdajů navýšena o daň z přidané hodnoty ve výši 21 %, tedy o 1 428 Kč. Celková výše přiznané náhrady nákladů řízení tak činí 8 228 Kč.
44. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena přiměřená lhůta podle § 160

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možností žalované tuto platbu realizovat).

45.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 6. prosince 2024

JUDr. Ondřej Szalonnás v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.